

4^{ος} αιώνας: ΤΟ ΡΩΜΑΪΚΟ ΚΡΑΤΟΣ ΜΕΤΕΞΕΛΙΣΣΕΤΑΙ. (Κωνσταντίνος Α' - μεταφορά της πρωτεύουσας στη Νέα Ρώμη)

A. Η ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΤΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Α' (306-337 μ.Χ.)

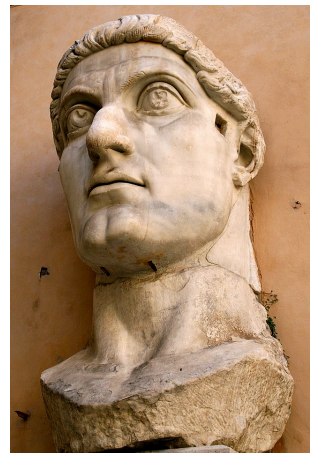
Υλη βιβλίου: σελ. 7-9

Ο Κωνσταντίνος -το πλήρες όνομα του οποίου είναι Flavius Valerius Constantinus- το 306 έγινε Αύγουστος του δυτικού τμήματος της αυτοκρατορίας με την υποστήριξη του στρατού. Ακολούθησαν εσωτερικές συγκρούσεις με άλλους ανώτερους ρωμαίους διοικητές (καίσαρες και αυγούστους) που ενδιαφέρονταν για την ίδια θέση. Ο Κωνσταντίνος, αφού συγκρούστηκε και νίκησε το Μαξέντιο και τον Λικίνιο, **το 324 μ.Χ. γίνεται μονοκράτορας.**

B. ΤΑ ΒΑΣΙΚΑ ΣΗΜΕΙΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Α'

Ο Μέγας Κωνσταντίνος αναδιοργάνωσε τη διοίκηση του ρωμαϊκού κράτους και έκοψε **χρυσό νόμισμα**, που έμεινε σταθερό για πολλούς αιώνες. Έβαλε καινούργιους φόρους, για να αντιμετωπίσει τα μεγάλα κρατικά έξοδα. Προσπάθησε επίσης να αντιμετωπίσει την αύξηση της μεγάλης ιδιοκτησίας σε βάρος της μικρής για να μην αναγκάζονται οι πολίτες να εγκαταλείπουν το επάγγελμα ή τη γη τους.

Ο Κωνσταντίνος έκανε το χριστιανισμό νόμιμη θρησκεία το 313 μ.Χ. με το διάταγμα του Μεδιολάνου. Πίστευε επίσης ότι η χριστιανική Εκκλησία θα βοηθούσε την αυτοκρατορία να μείνει ενωμένη. Ο Μέγας Κωνσταντίνος βαφτίστηκε τελικά χριστιανός λίγο πριν πεθάνει (337 μ.Χ.).

προτομή του Κωνσταντίνου
Ρώμη, 313-324 μ.Χ.

Για την υποστήριξή του στο χριστιανισμό η χριστιανική Εκκλησία, αργότερα, τον ανακήρυξε **άγιο** και **ισαπόστολο**. Οι ιστορικοί για τις σπουδαίες μεταρρυθμίσεις του και την ικανότητά του να δημιουργήσει πάλι ένα ενιαίο και ισχυρό κράτος, τον ονόμασε **Μέγα**.

Η σημασία της κοπής νέου νομίσματος:

συμβολική
&
πρακτική

Κάθε νέος αυτοκράτορας φρόντιζε να κόψει αμέσως νομίσματα που είχαν το όνομά του και την εικόνα του, ώστε η εξουσία του να αναγνωρίζεται από τους υπηκόους του αλλά και από τους γειτονικούς λαούς. Ο Μέγας Κωνσταντίνος έκοψε ένα νέο χρυσό νόμισμα, τον **σόλνιδο**, που είχε σταθερή αξία. Ήταν για πολλούς αιώνες ένα διεθνές νόμισμα, όπως σήμερα είναι το ευρώ ή το δολάριο. Το χρυσό νόμισμα είχε αργυρές και χάλκινες υποδιαιρέσεις. Στις καθημερινές συναλλαγές τους οι υπήκοοι της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας χρησιμοποιούσαν χάλκινα νομίσματα μικρότερης αξίας. Αυτά λέγονταν **νούμμοι**.

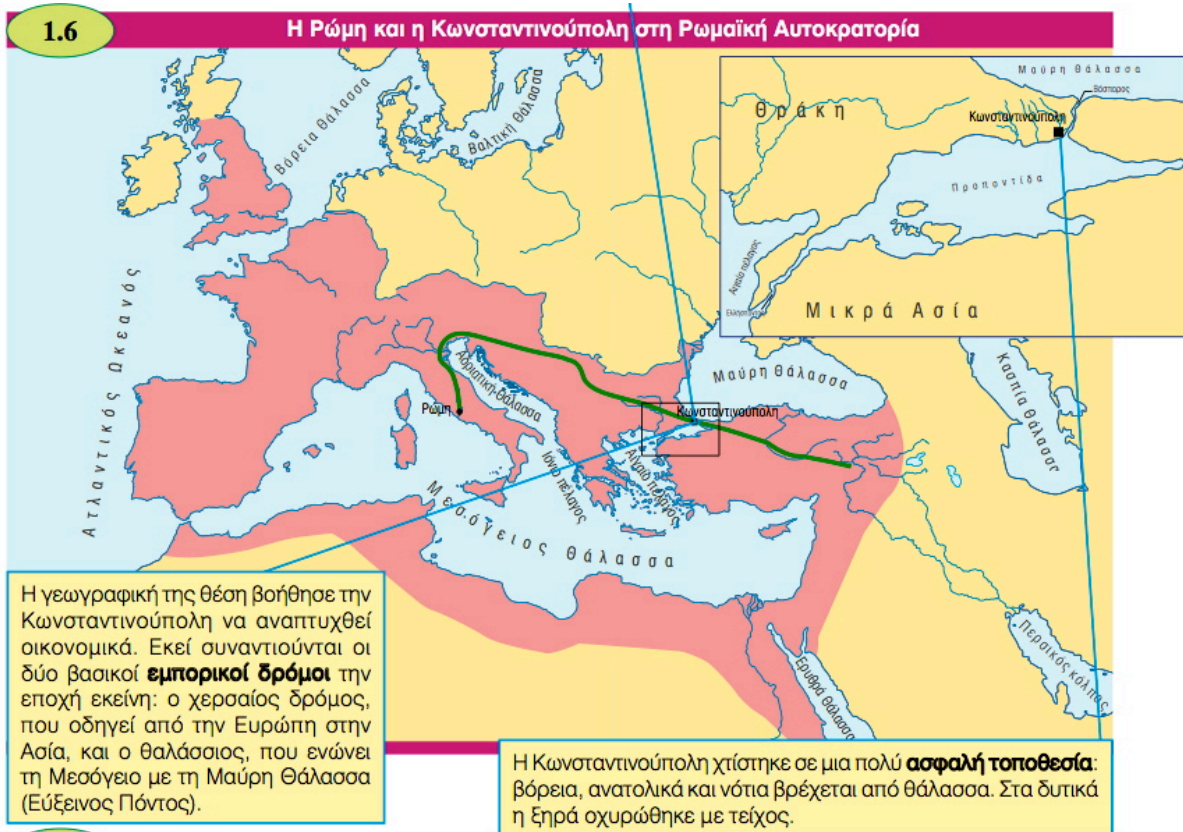
Άσκηση (στο τετράδιο): Μελέτησε το αργυρό νόμισμα του Κωνσταντίνου στη σελίδα 9 του βιβλίου σου και σημείωσε όλα τα ιδεολογικά στοιχεία που θέλει να περάσει μέσα από την εικονογραφία του (αναζήτησε σύμβολα, δες το πώς είναι ντυμένος, τη γλώσσα του νομίσματος κλπ).

Γ. Η ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΤΗΣ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑΣ ΑΠΟ ΤΗ ΡΩΜΗ ΣΤΗ ΝΕΑ ΡΩΜΗ

Το 324 ο Μέγας Κωνσταντίνος μετέφερε την πρωτεύουσα της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας στο ανατολικό της τμήμα. Το μέρος που διάλεξε ήταν το Βυζάντιο, αποικία που είχαν ιδρύσει τον 7ο αιώνα π.Χ. οι Μεγαρείς στην ευρωπαϊκή ακτή του Βοσπόρου. Η νέα πόλη που χτίστηκε εκεί ονομάστηκε **Νέα Ρώμη** (γιατί ήταν η νέα πρωτεύουσα του ρωμαϊκού κράτους) αλλά και **Κωνσταντινούπολη**, από το όνομα του

4^{ος} αιώνας: ΤΟ ΡΩΜΑΪΚΟ ΚΡΑΤΟΣ ΜΕΤΕΞΕΛΙΣΣΕΤΑΙ. (Κωνσταντίνος Α' - μεταφορά της πρωτεύουσας στη Νέα Ρώμη)

ΟΙ ΛΟΓΟΙ ΤΗΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΤΗΣ ΡΩΜΑΪΚΗΣ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑΣ:

στρατηγικοί
εμπορικοί &
ιδεολογικοί
λόγοι

Η Κωνσταντινούπολη ήταν πιο κοντά από τη Ρώμη στον ποταμό Δούναβη και στα ανατολικά σύνορα της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας. Έτσι, ο αυτοκράτορας μπορούσε να αντιμετωπίζει ευκολότερα διάφορους γερμανικούς λαούς και το περσικό Βασίλειο των Σασσανιδών που κατά καιρούς έκαναν επιθέσεις στα σύνορα.

Με την ίδρυση της Κωνσταντινούπολης, το κέντρο της αυτοκρατορίας μεταφέρεται από τη Δύση στην Ανατολή: η πρωτεύουσα της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας έφυγε από το χώρο όπου κυριαρχούσε η λατινική γλώσσα και ήταν πια σε ένα χώρο όπου οι πιο πολλοί μιλούσαν ή καταλάβαιναν την ελληνική γλώσσα και πάρα πολλοί κάτοικοι ήταν χριστιανοί. Η πόλη ακολούθησε το ρωμαϊκό ρυμοτομικό σύστημα και πλουτίστηκε από τον Κωνσταντίνο με εντυπωσιακά κτήρια ρωμαϊκού χαρακτήρα αλλά και άλλα της χριστιανικής θρησκείας.

Διάβασε στο βιβλίο σου, στη σελίδα 7 το παράθεμα για την «οικοδόμηση της Κωνσταντινούπολης» και διέκρινε όσα κτήρια ανήκουν στη ρωμαϊκή παράδοση και όσα ανήκουν στη χριστιανική.

Δ. Η ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Ο Κωνσταντίνος Α' στις εσωτερικές συγκρούσεις για την επικράτησή του στην ανώτερη θέση της ρωμαϊκής διοίκησης στηρίχθηκε πολύ στους χριστιανούς στρατιώτες και τους χριστιανούς στρατιωτικούς αξιωματούχους τους. Μια πρώτη κίνηση, για να τους ευχαριστήσει και να τους έχει με το μέρος του ήταν να βάλει το χριστόγραμμα στα στρατιωτικά λάβαρα, μόλις νίκησε τον Μαξέντιο. Τον επόμενο χρόνο, συμφώνησε με τον Λικίνιο στην υπογραφή του Διατάγματος του Μεδιόλανου (313 μ.Χ.). Αργότερα έκτισε εκκλησίες και προσπάθησε να οργανώσει τη χριστιανική Εκκλησία. *Για το πού μπορεί να πείσει ο ίδιος διάβασε το παράθεμα στη σελίδα 9 του βιβλίου σου.*